

گفت‌و‌گو با سعید عابدی، کم‌شنوا و کارشناس کتب گویا

سمعک هنوز در جامعه ما جا نیفتاده است

گزارش

اختلال شنوایی یکی از شایع‌ترین ناهنجاری‌های بدو تولد و آسیب‌های جسمی به شمار می‌رود. طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت، در سال ۲۰۲۰افزون بر پنج درصد از جمعیت جهان را افراد ناشنوا و کم‌شنوا تشکیل می‌دهند. اختلال شنوایی تأثیر بسیار زیادی بر روی کیفیت زندگی افراد آسیب‌دیده شنوایی گذاشته و ارتباط آنان را با دیگران مختل و متعاقباً تحصیل، معاشرت، یادگیری، اشتغال و... را نیز برای این افراد دشوار کرده و مشکلات بسیاری را برای این گروه از افراد جامعه در سطح اقتصادی و اجتماعی به وجود می‌آورد.

نباید در مورد مشکلات کم‌شنوایان مبالغه کرد

سعید عابدی، مسئول بخش کتب گویا در کتابخانه حضرت فاطمه زهرا (س) در اصفهان کسه نابینا و نیمه‌شنوا است و حدود ۵۰درصد از هر دو گوش شنوایی دارد در گفت‌و‌گو با آتیه‌نو در خصوص مشکلات و چالش‌های افراد کم‌شنوا می‌گوید: «در خصوص مشکلات اجتماعی افراد آسیب‌دیده شنوایی می‌توان به برخوردهای نادرست و گاهی وقت‌ها حتی تحقیرآمیز جامعه نسبت به این افراد اشاره کرد که باعث می‌شود آنها خود را کمتر از آنچه که هستند احساس کرده و اعتماد به نفس‌شان لطمه بسیار شدید ببیند. همچنین باید گفت آلودگی‌های صوتی بسیار زیاد و غیر ضروری در محیط‌های مختلف اجتماع وجود دارد که بسیار باعث آزار و اذیت افراد کم‌شنوا(بخصوص کسانی که از سمعک‌هایی استفاده می‌کنند که چندان پیشرفته نیستند و توانایی تفکیک و حذف پارازیت‌ها و صداهای اضافی را ندارند) از حضور در اجتماع می‌شود.»

وی ادامه می‌دهد: «مسأله دیگر که باید به آن اشاره کرد، ورود افراد دارای اختلال شنوایی به بازار کار است. نمی‌توان شعار داد و ادعا کرد که فرد کم‌شنوا در هر محیطی می‌تواند راحت در کنار دیگران کار کند، اما در عین حال در مورد مشکل این افراد هم نباید مبالغه کرد. موقعیت‌های شغلی زیادی هستند که این افراد می‌توانند از پس آن بر بیایند؛ موقعیت‌هایی که چندان تعاملی نیست یا مثلاً در کارهای تحقیقاتی و پژوهشی دانشگاهی یا کارهای رسانه‌های گروهی این افراد به خوبی می‌توانند مؤثر باشند، اما کارفرماها رغبتی برای به کارگیری این افراد در محیط کار از خود نشان نمی‌دهند و متأسفانه رسانه‌ها هم در این زمینه به خوبی فرهنگسازی نکرده و توانایی این افراد - به آن میزان که در واقع است -به عموم جامعه نشان نمی‌دهند.»

عابدی در رابطه با معضلات اقتصادی این گروه از جامعه‌اذعان می‌دارد: «معمولاً سمعک خوب، سمعک گرانقیمت است و این سمعک گرانقیمت را ارگان‌های دولتی به دلیل اینکه با عده زیادی کم‌شنوا سروکار دارند نمی‌توانند به تعداد کافی تهیه نمایند. از سوی دیگر، سمعک‌هایی که به صورت انبوه مثلاً ۱۵ هزار تا ۲۰ هزار تهیه می‌کنند هم کیفیت لازم و کافی را ندارند و افراد کم‌شنوا مجبور می‌شوند از طریق بخش خصوصی سمعک مورد نیاز خود را خریداری کنند. متأسفانه بیمه‌های تکمیلی هم یا هزینه سمعک را اصلاً پوشش نمی‌دهند یا در صد خیلی ناچیزی را به فرد متقاضی پرداخت می‌کنند. این در حالی است که یکی از اصول استفاده از سمعک این است که اگر فرد کم‌شنوا از ناحیه هر دو گوش دچار اختلال است باید به طور همزمان از دو سمعک استفاده کند.»

افراد آسیب‌دیده شنوایی تشکل یافته نیستند

این کتابدار می‌افزاید: «تهیه باتری‌های سمعک در شرایط کنونی سخت و هزینه‌بر شده، به گونه‌ای که ظرف این دو سه سال اخیر در حد چهار پنج برابر هزینه تهیه هر بسته باتری بالا رفته است، علاوه بر این، با سختگیری‌هایی که محیط زیست طی این چند سال انجام داده دیگر در ساخت باتری‌ها از جیوه استفاده نمی‌شود و همین مسأله عمر آنها را کاهش می‌دهد؛

یعنی اگر یک باتری مثلاً ۱۴ روز عمر می‌کرد الان نهایتاً هشت یا ۹ روز دوام می‌آورد و این باعث می‌شود که هزینه‌های بیشتری به فرد برای تهیه این باتری‌ها - که وارداتی هم هستند - تحمیل شود. متأسفانه تعداد محدودی از این باتری وارد شده و چنین نیست که هر کم‌شنوایی بتواند باتری سمعک را تهیه کند.» عابدی با بیان اینکه افراد درگیر با اختلالات شنوایی به دلیل اینکه تشکل یافته نیستند از بسیاری از اطلاعات مورد نیاز خود بر خوردار نمی‌شوند، اظهار می‌دارد: «به نظر من وقتی این افراد قصد خرید سمعک دارند یک کم‌شنوا می‌تواند بهترین مشاور برای یک کم‌شنوای دیگر در انتخاب سمعک باشد؛ چرا که دست‌کم تجربه شخصی خود را بیان می‌کند و چون مشکل مشترک است، برای آن کسی که می‌خواهد با این هزینه‌های سرسام‌آور سمعک تهیه کند، این توضیحات در قیاس با توضیحاتی که فروشنده سمعک ارائه می‌دهد می‌تواند برایش متقاعدکننده‌تر و دلگرم‌کننده‌تر باشد. در همین زمینه باید این نکته را اضافه کرد که ما کم‌شنوایان برای انتخاب سمعک و همین‌طور تعمیرات یا سرویس‌هایی که بعداً نیاز است دریافت کنیم به‌ویژه وقتی که دوره گارانتی سمعک تمام می‌شود، نیاز به یک مرجع مستقل مشاوره داریم. در واقع وجود یک مرجع مستقل که خودش فروشنده یا ذی‌نفع نباشد می‌تواند اعتماد زیادی به وجود آورد.»

وی ادامه می‌دهد: «مسأله دیگر که البته خود نکته مستقلی محسوب می‌شود این است که هزینه خرید سمعک بسیار بالاست و گویا اکنون که در حال حذف ارز ترجیحی هستند هزینه‌ها بسیار بالاتر هم خواهد رفت، بنابراین بجاست که خبرینی که در امور مختلف هزینه می‌کنند این نیاز خیلی اساسی هم جا افتاده و فرهنگسازی شود تا در این زمینه هم به نیازمندان واجد شرایط برای خرید سمعک کمک شود، چون به هر حال بهزیستی و سایر ارگان‌های مرتبط به خاطر محدودیت بودجه و تعداد زیاد افراد جامعه هدف نمی‌توانند کمک مؤثری کنند. خود من که تا به حال چندین بار سمعک خریداری کرده‌ام هنوز یک ریال کمک هزینه خرید نکردم.»

کم‌شنوایان مقاومت زیادی در برابر استفاده از سمعک دارند

در گذشته استفاده از عینک در حضور دیگران برای بسیاری از افراد سخت و چه بسا تحقیرآمیز بود اما به مرور استفاده از این وسیله کمکی عادی شد. امروزه در خصوص سمعک این نگاه در بین کم‌شنوایان و افراد دیگر چقدر تعدیل شده است؟

سعید عابدی در این باره تصریح می‌کند: «متأسفانه در این خصوص پیشرفت چندان حاصل نشده است؛ یعنی از حدود ۲۰ سال قبل که من از سمعک استفاده می‌کنم تا الان حسن نمی‌کنم که نوع شنوایی جامعه و دیدگاه خود افراد دارای اختلالات شنوایی به این مقوله تغییری کرده باشد. خود افراد کم‌شنوا مقاومت بسیار زیادی در برابر استفاده از سمعک دارند و آن زمان که ناچار می‌شوند از سمعک استفاده کنند و شنوایی‌شان در حدی افت می‌کند که دیگر قادر نیستند بدون این وسیله کمکی ارتباط برقرار کنند. آنها تا مدت‌ها همچنان ترجیح می‌دهند از سمعک کوچک نامرئی که کامل داخل گوش قرار می‌گیرد استفاده کنند، حتی اگر به آنها توصیه شده باشد که از سمعک پشت گوشی به خاطر مزیت‌هایی که این نوع

معلولان در ایران نمی‌توانند سفر بروند

جمعی از توان‌یابان (معلولان) در بازدید از موزه‌های ملی، پست و ملک به وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفتند که امکان سفر از افراد

دارای معلولیت گرفته شده است.

این توان‌یابان پس از دیدن موزه‌های پست و ارتباطات، ملک و ملی ایران از عزت‌الله ضرغامی که در پایان این بازدید به جمع آنها پیوست، تقاضا کردند امکاناتی برای‌شان فراهم کند تا از خدمات حوزه گردشگری استفاده کنند. مناسب‌سازی فضاهای شهری از دیگر دغدغه‌های این افراد بود. آنها همچنین خواهان امکان سفر مستقل، تسهیلات قابل دسترس و همراهی پرسنل آموزش‌دیده بودند و اعلام آمادگی کردند از حضورشان در بازار یابی گردشگری استفاده شود.

جمع حاضر همچنین تأکید کردند مدیریت مقاصد گردشگری، حمل‌ونقل و ایستگاه‌ها برای افراد دارای معلولیت و کم‌توان جسمی مهم است و با اشاره به اینکه تفرج حکم درمان برای معلولان را دارد، خواستار فراهم کردن شرایط مناسب در این اماکن شدند.

محدودیت و در دسترس نبودن فضا و امکانات قطار و اتوبوس برای افرادی دارای معلولیت که امکان سفر را از آنها گرفته و اقامتگاه‌ها و هتل‌های نامناسب از دیگر مواردی بود که در این دیدار مطرح شد.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در حاشیه این تور گفت: «هر کدام از ایرانیان حق دارند با هویت خود و میراث ارزشمندی که متعلق به همه دنیاست، به لحاظ تمدنی و ملی آشنا شوند. بخشی از هموطنان مادچار معلولیت هستند و ما نسبت به آنها یک وظیفه ملی و انسانی داریم که آنها را در جریان تمدن و گذشته خود قرار دهیم.» ضرغامی اضافه کرد: «ما کار خود را برای معرفی فرهنگ و تمدن به افراد معلول شروع کرده‌ایم و تورهای گردشگری و بازدید از موزه‌ها را برای آنها در نظر گرفته‌ایم.»

ضرغامی همچنین گفت: «تلاش می‌کنیم تا زیرساخت‌ها برای بازدید این افراد از موزه‌ها و اماکن تاریخی فراهم شود. این دغدغه و مسأله ما است.» او افزود: «با وجود همه ضعفی که در ارائه خدمات به افراد معلول در حوزه گردشگری داشتیم، آنها از بازدیدشان از موزه ملی ایران رضایت داشتند و اعلام کردند برای اولین بار است که بعد از سال‌ها چنین امکانی برای‌شان فراهم شده است. این موضوع مسئولیت ما را سنگین می‌کند.»

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ادامه داد: «ان شاءالله در دولت نیز مشکلات افراد دارای معلولیت را پیگیری می‌کنم و هماهنگی‌های لازم را با وزارتخانه‌های مربوطه انجام می‌دهم تا خودروهای مناسب و خدمات لازم در این‌ه تاریخی برای آن‌ها فراهم شود و راهنماهای آشنا به مسائل مربوط به این افراد تربیت شوند تا با کمک خودشان که ایده‌های خوبی دارند، گردشگری و خدمات مربوطه را گسترش دهیم.»

فکر بیفتمیم که راه‌حل‌های مشترکی برای رفع این مسائل پیدا کنیم.»

رسانه‌ها می‌توانند طرز تعامل با کم‌شنوایان را آموزش دهند

این کتابدار در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان به افزایش کیفیت زندگی افراد دچار اختلال شنوایی کمک کرد، می‌گوید: «تا جایی که ممکن است محیط زندگی کم‌شنوایان نباید به گونه‌ای باشد که صدا اکو پیدا کند یا در هم و به‌رم باشد. علاوه بر این، یکی از کارهایی که خود افراد آسیب‌دیده شنوایی می‌توانند برای خودشان انجام دهند این است که اگر از تلویزیون استفاده می‌کنند سمعک‌هایی تهیه کنند که صدا را مستقیم از طریق تکنولوژی بلوتوث روی سمعک آنها پخش کند. این امکان چند سالی است که به وجود آمده و من شخصا خیلی از آن راضی هستم. مورد دیگر این است که جامعه باید این قضیه را درک کرده و بپذیرد در جاهایی که نیاز نیست - بخصوص در مجالس و هیأت‌های عزاداری و این قبیل فضاها - و می‌توان صدا را بدون اکو هم پخش کرد که دیگران هم متوجه شده و اعتراضی هم نمی‌کنند، اکوی بی‌مورد ایجاد نکنند. همین امر باعث می‌شود فرد کم‌شنوا رغبت بیشتری برای حضور در اجتماعات داشته باشد.»

وی در پایان بیان می‌کند: «همچنین رسانه‌ها نیز می‌توانند در این زمینه فرهنگسازی کرده و نحوه تعامل صحیح با افراد کم‌شنوا را به عموم جامعه یاد دهند. به نظر من اگر در یک جمله بتوان در این زمینه به مردم گفت ایمن جمله چیزی خواهد بود با این مضمون که با فرد کم‌شنوا بلند و از فاصله دور صحبت نکنید، بلکه فاصله را نزدیک کرده و به جای اینکه بلند صحبت کنید با همان تن صدای معمول خود شمرده صحبت کنید. همین روش در بسیاری مواقع بهترین جواب را برای ارتباط برقرار کردن با یک فرد کم‌شنوا می‌دهد.»

سمعک‌ها دارند استفاده کنند، باز مقاومت می‌کنند و حتی گاهی حاضرند دو بار هزینه کنند؛ یعنی یک‌بار سمعک داخل گوشی بگیرند و چند سال بعد که شنوایی‌شان بیشتر افت کرد، از سر ناچاری به سمعک پشت گوشی روی آورند.»

مسئول بخش کتب گویا در کتابخانه حضرت فاطمه زهرا (س) در اصفهان اضافه می‌کند: «در مورد افراد شنوای جامعه معمول باید گفت این افراد نیز هنوز استفاده از سمعک را یک عیب بزرگ می‌دانند؛ برخلاف عینک که امروزه حتی به چشم گذاشتن آن یک جور وجهه برای کسی که عینک می‌زند ایجاد می‌کند، سمعک در بین عموم جامعه نماد ناتوانی در برقراری ارتباط تلقی می‌شود که این را می‌توان از برخوردی که با کم‌شنوایان دارند خیلی خوب حس کرد. من طی این سال‌ها احساس نکردم که در این زمینه تغییری به وجود آمده باشد.»

یکی از مشکلات کم‌شنوایان در مواجهه با افراد عدم شنیدن وضوح صدا و نه کم شنیدن صدا است که ارتباط با جامعه را برای آنان سخت می‌کند. عابدی در همین راستا خاطر نشان می‌کند: «تا جایی که می‌دانم بیشتر کم‌شنوایان مشکلات مشترک دارند؛ به این معنا که با وجود همه پیشرفت‌هایی که طی این دو دهه ایجاد شده و ما از سمعک آنالوگ به سمعک دیجیتال و سپس سمعک‌های هوشمند و فراهوشمند رسیده‌ایم، همچنان یکسری مشکلات و کاستی‌های مشترکی وجود دارد؛ به عنوان مثال، در محیط‌هایی که صدا پژواک یا اکو داشته باشد کارایی این سمعک‌ها به شدت پایین می‌آید یا در محیط‌هایی که چند نفر هم‌زمان و با صدای بلند صحبت می‌کنند شنیدن، تشخیص و درک گفتار از سوی فرد کم‌شنوا سخت و دشوار می‌شود. مسأله دیگر استفاده از برنامه‌های رادیو و تلویزیون است. وقتی یک مقدار سرعت گفتار بالا می‌رود، تقریباً همه سمعک‌ها با هر برند و فناوری به نوعی از پردازش به موقع گفتار برای کاربرهای خود عقب می‌مانند. این مشکلات باعث می‌شود ما به این قبولی در آزمون نهایی به کار گرفته می‌شوند.»

وی خاطر نشان کرد: «مجموع سهمیه استخدام افراد دارای معلولیت در سال گذشته هزار و ۳۰۶ سهمیه بود که ۹۶۱ سهمیه آن مربوط به سال ۹۹ و بقیه سهمیه آن نیز مربوط به مجوزهای سال گذشته بود که دستگاه مجری افراد را به کار نگرفته بودند. از مجموع این مجوزها بعد از مصاحبه و پذیرفته شدن در نهایت ۵۰۳ نفر پذیرفته نهایی سال گذشته بودند؛ یعنی ۴۰ درصد سهمیه‌ها به صورت نهایی جذب شدند.»

مدیر کل دفتر توانمندسازی سازمان بهزیستی کشور اضافه کرد: «دیگر سهمیه‌ها دوباره باقی مانده و اگر

مدیر کل دفتر توانمندسازی بهزیستی خبر داد

استخدام ۵۰۳ معلول در دستگاه‌های دولتی

گزارش

مدیر کل دفتر توانمندسازی سازمان بهزیستی کشور از استخدام ۵۰۳ نفر از معلولان در دستگاه‌های دولتی و وزارتخانه‌ها در سال گذشته خبر داد و گفت: «هر دستگاهی که از بودجه عمومی کشور استفاده کند، باید قانون اختصاص سه درصد مجوزهای استخدامی قانون حمایت از معلولان را رعایت کند.»

محمد رضا شهبازی افزود: «سازمان‌های دولتی تقریباً صدر صد این قانون را رعایت می‌کنند. با توجه به هماهنگی با سازمان امور استخدامی کشور و سختگیری این سازمان در ارائه مجوزها و تعیین سهمیه معلولان در دستگاه‌های دولتی می‌توان گفت تمام سهمیه معلولان از مجوزهای صادر شده برای دستگاه‌های دولتی ستاره‌دار شده است. یعنی فقط معلولان در آن رسته شغلی پس از